

Hotărârea CNCD cu privire la nereprezentarea unor culte în clerul militar

Hotărârea nr. 43/09.02.2011

Dosar nr.: 4A/2010

Petiția nr.: 761/28.01.2010

Petent: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (autosesizare)

Reclamat: Ministerul Apărării Naționale

Obiect: Nereprezentarea unor culte în clerul militar

Criteriu: Religie

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentului

I.1.1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu, nr. 1-3, sector 1, București.

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Ministerul Apărării Naționale, Str. Izvor, nr. 13, sector 5, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Conform Raportului Departamentului de Stat al SUA pe anul 2009 privind libertatea de religie în România), „clerul militar este alcătuit numai din preoți ortodocși, cu excepția unui reprezentant al Bisericii Catolice și a unui reprezentant al Alianței Evanghelice (Baptiste), situație percepută drept discriminatorie de Bisericile Reformată și Greco-Catolică”.

III. Procedura de citare

3.1. În conformitate cu art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate la CNCD cu nr. 1018/09.02.2010, 1313/18.02.2010, 1314/18.02.2010, 1315/18.02.2010, 1316/18.02.2010, s-a solicitat punct de vedere din partea Asociației Umaniste din România, Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului, Eparhiei Reformate din Ardeal, Bisericii Române Unite cu Roma și din partea reclamatului.

3.3. Reclamatul a fost citat la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) pentru data de 11.05.2010.

3.4. La audierea din 11.05.2010 s-a prezentat reclamatul.

3.5. Cu ocazia audierii s-a fixat termen pentru formularea concluziilor scrise.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Autosesizarea înregistrată la CNCD cu nr. 761/28.01.2010 arată că în Raportul Departamentului de Stat al SUA pe anul 2009 privind libertatea de religie în România) apare următoarea afirmație: „Potrivit grupurilor religioase minoritare, clerul militar este alcătuit numai din preoți ortodocși, cu excepția unui reprezentant al Bisericii Catolice și a unui reprezentant al Alianței Evanghelice (Baptiste), situație percepută drept discriminatorie de Bisericile Reformată și Greco-Catolică”.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul a depus punct de vedere prin adresa nr. 011372/23.03.2010, înregistrată la CNCD cu nr. 2358/23.03.2010, prin care arată următoarele:

- Legea nr. 195/2000, prin art. 1 alin. (2) prevede că instituirea clerului militar este destinată „satisfacerii cerințelor spiritual-religioase ale militarilor”, prin urmare exercitarea profesiei de preot militar este condiționată de nevoile spiritual religioase ale personalului ministerului, iar apartenența religioasă a acestora se dorește a fi direct proporțională cu destinatarii serviciilor oferite;

- inexistența reprezentării tuturor cultelor religioase nu poate fi privită ca un act discriminatoriu, se datorează numărului mic de credincioși în rândul militarilor;

- nevoile spirituale ale personalului sunt satisfăcute.

4.2.2. Reclamatul, prin adresa nr. DL2517/18.05.2010, înregistrată la CNCD cu nr. 3981/18.05.2010, a depus la dosar concluzii scrise prin care ridică excepția de tardivitate și pe fond își menține poziția exprimată anterior. Excepția de tardivitate afirmă că cele prezentate în autosesizare apar în Raportul Departamentului de Stat al SUA pe anul 2008 privind libertatea de religie în România.

4.3. Susținerile cultelor

4.3.1. Eparhia Reformată din Ardeal, prin adresa nr. 422/2010.I., înregistrată la CNCD cu nr. 2450/26.03.2010 arată că a solicitat acces în cazărmi pentru a oficia slujbe divine militarilor de religie reformată dar la această cerere nu a primit niciun răspuns din partea Guvernului României.

4.4. Rezultatele investigației

4.4.1. Având în vedere faptul că reclamatul nu a comunicat numărul preoților militari pentru fiecare cult în parte din cele 18 recunoscute în România, prin rezoluția din 27.07.2010 (fila 23 din dosar) s-a dispus efectuarea unei investigații.

4.4.2. Conform Raportului de investigații din 7.08.2010, există un număr de 74 de preoți militari încadrați în unitățile militare ale reclamatului, din care 72 reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române, 1 al Bisericii Romano-Catolice și 1 al Alianței Evanghelice din România (compusă din Biserica Baptistă, Biserica Evanghelică și Biserica Penticostală).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director respinge excepția de tardivitate, arătând că faptele care formează obiectul autosesizării sunt continue. Nici în prezent unele culte nu sunt reprezentate în clerul militar.

5.2. Privind fondul cauzei, Colegiul director arată că O.G. nr. 137/2000, republicată, definește discriminarea prin art. 2:

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

(2) Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

5.3. Având în vedere aceste definiții, cât și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene de Justiție în domeniu, discriminarea reprezintă o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept fără o justificare obiectivă.

5.4. Privind obiectul cauzei, se reține existența unei diferențieri între culte, prin existența unui număr de 72 de preoți militari aparținând Bisericii Ortodoxe Române, 1 preot militar al Bisericii Romano-Catolice și 1 preot militar al Alianței Evanghelice din România, fără să existe preoți militari pentru alte culte.

5.5. Criteriul diferențierii este cel al religiei.

5.6. Dreptul atins este cel al practicării religiei în cadrul unităților militare.

5.7. Privind justificarea obiectivă, Colegiul director reține că reclamatul a invocat că nu există o cerere din partea cultelor sau din partea militarilor care să motiveze angajarea preoților militari aparținând altor culte. Cultele religioase din partea cărora s-a solicitat punct de vedere, menționate expres în Raportul Departamentului de Stat al SUA pe anul 2008 privind libertatea de religie în România, nu au depus probe privind existența unor astfel de cereri. În lipsa unei nevoi exprimate, reclamatul nu poate angaja preoți militari, având în vedere prevederile Legii nr. 195/2000, care stipulează că instituirea clerului militar este destinată „satisfacerii cerințelor spiritual-religioase ale militarilor” [art. 1 alin. (2)].

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respinge excepția tardivității introducerii petiției, având în vedere caracterul continuu al faptelor prezentate în autosesizare;
2. Faptele arătate în petiție nu reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată.
3. Clasarea dosarului;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului, Secretariatului de Stat pentru Culte, Ambasadei Statelor Unite din București, Asociației Umaniste din România, Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului, Eparhiei Reformate din Ardeal, Bisericii Române Unite cu Roma.

Opinia concurentă exprimată de Asztalos Csaba Ferenc și Haller István

Față de situația de fapt existentă la acest moment în cadrul clerului militar și anume 74 preoți ortodocși, un preot catolic și unul al Alianței Evanghelice, în concordanță cu prevederile legale instituite de Legea nr. 195/2000 privind constituirea și organizarea clerului militar și a regulamentului de organizare și funcționare, prin raportare la prevederile art. 79 din procedura internă de soluționare a petițiilor se recomandă Ministerului Apărării Naționale ca prin diferite mijloace să încerce remedierea dezechilibrului existent la acest moment între numărul preoților ortodocși și cei aparținând altor culte religioase recunoscute în constituirea clerului militar prin includerea în acest cler și a preoților de alte religii decât cea ortodoxă pentru evitarea creării premizei unei fapte de discriminare pe criteriu de religie.

*

*

*

Membrii Colegiului director prezenți la ședință: ASZTALOS CSABA FERENC, GERGELY DEZIDERIU, HALLER ISTVÁN, JURA CRISTIAN, POPA IOANA LIANA, VASILE VASILE-ALEXANDRU, VLAS CLAUDIA SORINA.